

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
2019**

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»)**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
ПУЕТ
2019**

Програмний комітет

С. В. Савченко, голова комітету, д. п. н., професор, ректор Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»).

Члени програмного комітету:

А. А. Мазаракі, д. е. н., професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету;

М. Унал, д. м. н., професор, ректор Середземноморського університету;

Є. Малець, д. ю. н., професор, ректор Краківської Академії імені Анджея Фрича Моджевського;

М. Халваші, к. і. н., професор, ректор Батумського державного університету імені Шота Руставелі;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації»;

Т. В. Стойкова, к. т. н., доцент, директор Центру якості товарів та захисту споживачів Економічного університету – Варна;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, голова громадської організації «Науково-дослідний центр «Незалежна експертиза»;

Т. Ф. Бойко, директор Полтавського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ України;

О. Є. Сисоєва, генеральний директор Державного підприємства «Луганський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації».

Організаційний комітет

Л. Ц. Ваховський, голова комітету, д. п. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

В. Ф. Дрель, заступник голови комітету, к. б. н., доцент, директор навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Члени організаційного комітету:

О. Л. Караман, д. п. н., професор, директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Л. І. Сєноґонова, к. т. н., доцент, завідувач кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, професор кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

А. С. Брайко, к. т. н., доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

A43 **Актуальні питання експертної та оціночної діяльності : матеріали**
I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року). – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 440 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-367-6

У матеріалах конференції розглядаються товарознавчі аспекти експертної та оціночної діяльності, теорія та практика ідентифікації в експертній та оціночній діяльності, якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг, порівняльне тестування товарів і послуг, експертні дослідження товарів та послуг, формування професійних компетентностей під час підготовки товарознавців-експертів та оцінювачів.

УДК 658.62:005.336.3(082)

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
(протокол № 4, від 29 листопада 2019 р.)*

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів,
за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори.*

*Погляди, відображені у публікаціях, не завжди можуть співпадати
з офіційною позицією організаторів конференції.*

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» заборонено*

Kantureyeva G. O., Yevlash V. V., Urazbayeva K. A., Conficoni D., Alibekov R. S. DEVELOPMENT OF A FOOD QUALITY MANAGEMENT SYSTEM USING HACCP PRINCIPLES IN DAIRY ENTERPRISES.....	254
Лихолат О. А., Вишнікіна О. В., Дуванська Д. Г., Коломійченко К. В. ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ, ВИЛОВЛЕНОЇ В ДИКИХ УМОВАХ ТА ВИРОЩЕНОЇ В АКВАКУЛЬТУРІ.....	258
Манукян Р. Г., Омельченко Н. В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА БОРОТБУ З КОНТРАФАКТОМ ГАЗУ ВУГЛЕВОДНЕВОГО СКРАПЛЕНОГО.....	261
Марцинкевич Т. Ф. ПРОБЛЕМЫ КАЧЕСТВА И БЕЗОПАСНОСТИ СЛОЖНОЙ БЫТОВОЙ ТЕХНИКИ НА БЕЛОРУССКОМ РЫНКЕ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	265
Михайлова Г. М., Осієвська В. В., Гілевіч Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАСТІБОК-БЛИСКАВОК.....	268
Морозова М. М. РОЛЬ ПРОГРАМ-ПЕРЕДУМОВ В ІЄРАРХІЇ ПРИНЦИПІВ НАССР....	272
Мотуз Є. С., Омельченко Н. В., Браїлко А. С. ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ЛОСЬЙОНІВ ДЛЯ ІНТИМНОЇ ГІГІЄНИ.....	275
Немерич А. В., Ляліна Н. П. ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗМІШУВАЧІВ ДЛЯ ВАННОЇ КІМНАТИ.....	280
Омельченко Н. В., Браїлко А. С. ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА РИНКУ УКРАЇНИ.....	283
Омельченко Н. В., Браїлко А. С., Брагунцова Є. Г. АНАЛІЗ ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВЗУТТЯ РОБОЧОГО НА СВІТОВОМУ РИНКУ.....	286
Омельченко Н. В., Браїлко А. С., Сердюк Л. В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ СВІТЛОДІОДНИХ ОСВІТЛЮВАЛЬНИХ ПРИЛАДІВ.....	292
Орешина О. О. ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ПЛАСТІВЦІВ ВІВСЯНИХ ПРИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ.....	296
Осецький Є. О., Ляліна Н. П. ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТА ЯКОСТІ ПАРКЕТНОГО ПОКРИТТЯ.....	299

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг

4. Шилов Г. Ю. ХАССП – Вершина пирамиды пищевой безопасности// Пищ. пром. 2009. № 10. С. 18–19.

5. ДСТУ ISO 22000:2007. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга (ISO 22000:2005, IDT). [Чинний від 2007-08-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 39 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ЛОСЬЙОНІВ ДЛЯ ІНТИМНОЇ ГІГІЄНИ

Є. С. Мотуз

магістр, експерт-стажист;

Н. В. Омельченко

професор кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів, голова, головний експерт, к.т.н., професор;

А. С. Браїлко

доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів, перший заступник голови, головний експерт, к.т.н.

Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна, м. Старобільськ, Громадська організація «Науково-дослідний центр «Незалежна експертиза», Україна м. Полтава

Інтимна гігієна має надзвичайно важливе значення для здоров'я жінки. Дуже важливо правильно підібрати засіб для інтимної гігієни, оскільки важливо не порушити бактеріальний баланс статевих органів та кислотне значення рН, завдяки яким формується захисний бар'єр делікатної зони. Природне кислотне значення рН середовища жіночої статевої системи дуже часто порушується різними чинниками. Негативний вплив на стан природної бактеріальної мікрофлори слизової оболонки можуть мати застосування антибіотиків та гормональних контрацептивів, використання тампонів, відвідування сауни або басейну, стреси, втома, носіння синтетичної білизни тощо [1].

Для того, щоб утримати природну рівновагу та оптимальне значення рН потрібно використовувати засоби, спеціально призначені для інтимної гігієни. Слід зазначити, що парфумовані гелі для душу або туалетне мило може негативно вплинути на показник кислотно-лужного балансу, бо вони підтримують нейтральне значення рН та не підходять для інтимних ділянок тіла. Найбільш поширена причина порушення кисло-лужного балансу в інтимних ділянках – вплив лужної мильної піни. Делікатний догляд можуть забезпечити спеціальні засоби. Мова йде, передусім, про гелі, флюїди, емульсії

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг або пінки. Ці засоби забезпечать досконалий гігієнічний комфорт, вони мають м'які миючі властивості, не викликають подразнень, не містять ароматизатори.

Основним критерієм оцінки якості цієї групи товарів є безпечність, як інформаційна так і сировинна. Безпечність відповідно до ДСанПін 2.2.9.027 – це «відсутність у готовій продукції токсичної, подразнюючої, сенсibiliзуючої, фото сенсibiliзуючої, дисхромічної чи іншої несприятливої дії на здоров'я людини, а також відсутність чи обмеження рівня забруднення патогенними, умовно патогенними та санітарно-показовими мікроорганізмами за умов застосування згідно з призначенням протягом гарантійного терміну зберігання» [2].

На ринку України представлений широкий асортимент засобів даного типу (починаючи від гелів та мил з антибактеріальним ефектом, закінчуючи лосьйонами), більшість з яких імпортуються. В розумах українців існує стереотип, що закордонні товари краще вітчизняних.

Об'єктом досліджень обрано лосьйон для інтимної гігієни «Facelle intim sensitive Intim-Waschlotion», виготовлений компанією «Otto Cosmetic GmbH» у Німеччині. Предметом дослідження є безпечність лосьйону для інтимної гігієни «Facelle intim sensitive Intim-Waschlotion» за встановленими нормами мікробіологічних показників. Під час дослідження використані такі методи: аналітичний, систематизації, органолептичний, метод спостереження, мікробіологічні, фотграфічний, узагальнення.

Метою публікації є дослідження мікробіологічної безпечності лосьйону для інтимної гігієни «Facelle intim sensitive Intim-Waschlotion».

Мікробіологічна безпечність, щодо обмежень вмісту мікроорганізмів, відповідно до ДСанПін 2.2.9.027 [2], характеризується такими показниками:

- а) кількістю мезофільних аеробних та факультативно-анаеробних мікроорганізмів (МАФАМ);
- б) кількістю дріжджів роду *Candida* та пліснявих грибів;
- в) вмістом бактерій *Enterobacteriaceae*;
- г) вмістом *Staphylococcus aureus*;
- д) вмістом *Pseudomonas aeruginosa*.

У додатку 2 до ДСанПін 2.2.9.027 [2] встановлені норми мікробіологічних показників для парфумерно-косметичної продукції, до якої належить об'єкт дослідження.

Таблиця 1 – Мікробіологічні показники та норми безпеки лосьйонів (за винятком лосьйонів, які містять >40 % спирту етилового)

Назва показника	Норма безпеки [2]
Кількість мезофільних аеробних та факультативно-анаеробних мікроорганізмів, КУО/г (см ³)	<1000
Бактерії <i>Enterobacteriaceae</i> 1 г (см ³) продукції	Відсутні
<i>Staphylococcus aureus</i> в 1 г (см ³) продукції	Відсутні
<i>Pseudomonas aeruginosa</i> 1 г (см ³) продукції	Відсутні
Кількість дріжджів та пліснявих грибів, КУО/г (см ³)	<100

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг

Кількість МАФАМ, дріжджів роду *Candida* та пліснявих грибів визначали з метою встановлення відповідності лосьйону для інтимної гігієни «Facelle intim sensitive Intim-Waschlotion» вимогам безпеки щодо загального забруднення мікроорганізмами [2].

Визначення загальної кількості МАФАМ та дріжджів, дріжджеподібних та пліснявих грибів здійснювали шляхом виявлення та кількісного підрахунку усіх колоній, які зростали при культивуванні посівів в аеробних умовах при температурі 37°C строком 72 ±3 години у перерахунку їх кількості на 1 г (см³) досліджуваного продукту. В зразках визначали загальну кількість МАФАМ, дріжджів, дріжджеподібних та пліснявих грибів.

Визначення загальної мікробної кількості проводили із застосуванням Твіну-80. Використовували 45 мл стерильного 1% розчину Твіну-80, додавали 5 мл нативного косметичного засобу. Отриману суміш (в 10 мл якої містилося 1 г продукту з розведенням 1:10 або 1×10⁻¹) використовували для приготування розведення 1:100 (1×10⁻²) та 1:1000 (1×10⁻³).

Дослідження проводили методом «глибинного посіву» на середовищі МПА для визначення МАФАМ та Сабуро. Для визначення дріжджів, дріжджеподібних та пліснявих грибів, в кількості по 1 мл кожного розведення на окрему чашку Петрі.

Розрахунок кількості бактерій проводили згідно формули:

$$X = a \times 10^n / q$$

де а – кількість колоній;

q – об'єм посівного матеріалу, який внесли до чашки (см³);

n – ступінь десятикратного розведення.

Таблиця 2 – Отримані результати дослідження лосьйону для інтимної гігієни «Facelle intim sensitive Intim-Waschlotion»

Розведення косметичного засобу	Середовище МПА. Кількість колоній	Середовище Сабуро. Кількість колоній
1:10	95	0
1:100	15	0
1:1000	0	0

Отже, за даними табл. 2, в досліджуваному зразку кількість МАФАМ знаходиться в межах норми. Дріжджів, дріжджеподібних та пліснявих грибів не виявлено.

Для виділення та визначення бактерій родини Enterobacteriaceae; *Staphylococcus aureus*; *Pseudomonas aeruginosa* були проведені посіви досліджуваних зразків у флакони з рідкими накопичувальними живильними середовищами (розведення 1:10) з використанням 1% пептонної води. По 10 см³ досліджуваних зразків (розведення 10⁻¹) вносили до скляних флаконів ємністю 200 см³, які містили по 100 см³ поживного середовища. Після інкубації при

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг 37°C строком 24–48 годин на 1% пептонній воді виявляли та ідентифікували бактерії родини Enterobacteriaceae. До родини Enterobacteriaceae відносять грамнегативні палички, які не утворюють спори, дають негативну оксидазну реакцію, ферментують глюкозу з утворенням кислоти та газу і відновлюють нітрати в нітрити. Метод заснований на виділенні бактерій родини Enterobacteriaceae із застосуванням накопичувальних та селективних живильних середовищ з подальшою ідентифікацією виділених бактерій. В досліджуваному зразку на середовищі для накопичення (1% пептонна вода) через 24–48 годин інкубування відмічене помутніння середовища, але при пересіві на тверді селективні середовища (Єндо та Плоскірева) росту мікроорганізмів родини Enterobacteriaceae не виявлено.

Мікроорганізми виду *Pseudomonas aeruginosa* – це грамнегативні палички, які не утворюють спори, дають позитивну оксидазну реакцію, дають пігмент фінозінового ряду – піоціанін та зростають при температурі $42 \pm 1^\circ\text{C}$. Метод заснований на виділенні бактерій виду *Pseudomonas aeruginosa* із застосуванням накопичувальних та селективних живильних середовищ з подальшою ідентифікацією виділених бактерій. В досліджуваному зразку на середовищі для накопичення (1% пептонна вода) через 24–48 годин інкубування відмічене помутніння середовища, але при пересіві на тверді селективні середовища (Єндо та МПА) росту мікроорганізмів виду *Pseudomonas aeruginosa* не виявлено.

Мікроорганізми виду *Staphylococcus aureus* – це грампозитивні коки, які мають лецитиназну активність, окисляють маніт в аеробних та анаеробних умовах, та дають позитивну реакцію плазмокоагуляції. Метод заснований на виділенні бактерій виду *Staphylococcus aureus* із застосуванням накопичувальних та селективних живильних середовищ з подальшою ідентифікацією виділених бактерій. В досліджуваному зразку на середовищі для накопичення (1% пептонна вода) через 24 години інкубування відмічене помутніння середовища, при пересіві на тверді селективні середовища (ЖСА і Єндо) та після інкубації при 37°C протягом 24–48 годин, виростили округлі колонії діаметром 2–2,5 мм жовтуватого кольору, маючи зони лецитіназної активності. Для мікроскопії підозрілих колоній мазки фарбували за Грамом. В мазках знайдені грампозитивні коки розташовані в вигляді «мережива». Додатково було проведено засів на кролячу плазму для перевірки реакції плазмокоагуляції – результат позитивний. Для перевірки реакції АФМ (анаеробна ферментація маніту) було проведено засів у пробірку з манітом залитим високим стовпчиком – колір середовища змінився – результат позитивний [3].

Отже, в досліджуваному зразку бактерій родини Enterobacteriaceae (*Escherichia coli*), *Pseudomonas aeruginosa* не виявлено, але знайдено бактерії виду *Staphylococcus aureus* (рис. 1).

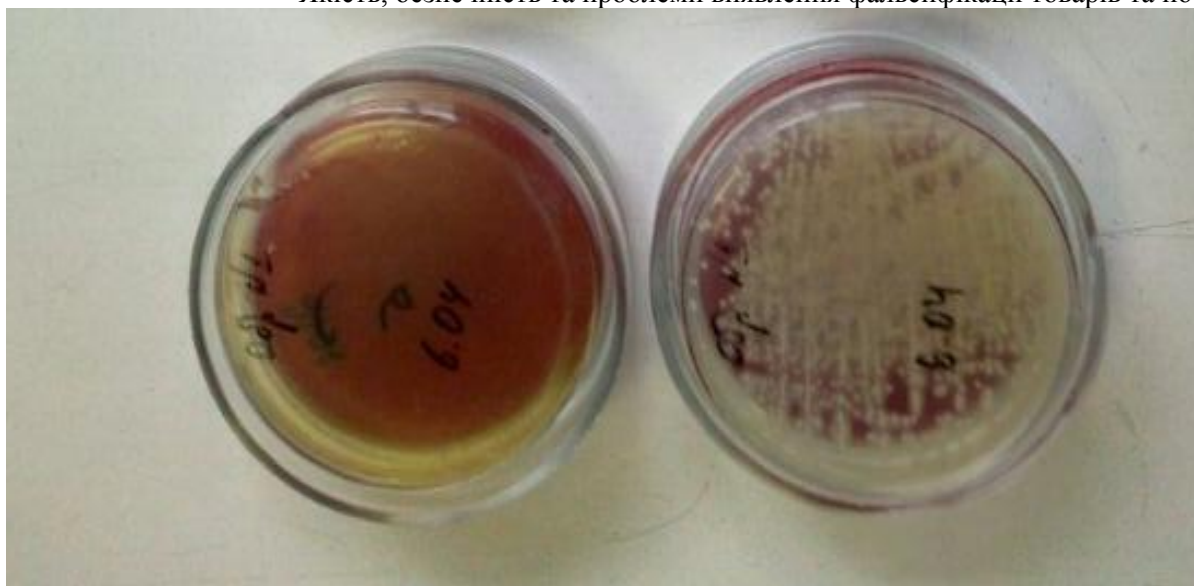

Рисунок 1 – Колонії виду *S. aureus* на середовищі ЖСА. Присутня лецитиназна активність

Багато хвороб, що розвиваються в організмі людини, провокуються патогенними бактеріями під назвою золотистий стафілокок. Він присутній у людини на слизових оболонках, і на шкірі. Бактерія може перебувати, не проявляючи себе і не провокуючи розвиток захворювань – це обумовлено тим, що імунітет людини не допускає збільшення кількості шкідливих клітин, але в той момент, коли захист організму слабшає, золотистий стафілокок починає розвиватися. В період своєї життєдіяльності золотистий стафілокок у дорослих в організмі стимулює вироблення різних токсинів і ферментів. Останні сприяють розвитку різноманітних небезпечних захворювань [4].

Наявність золотистого стафілококу свідчить про небезпечність використання досліджуваного лосьйону для інтимної гігієни «Facelle intim sensitive Intim-Waschlotion». Можливі два шляхи зараження. Перший – порушення санітарно-гігієнічних норм під час виробництва. Другий – не відповідність пакування, пляшка легко відкривається і не має захисної фольги, яка б забезпечувала належну герметичність упакування.

Отже, за результатами проведених досліджень у лосьйоні для інтимної гігієни «Facelle intim sensitive Intim-Waschlotion» було виявлено бактерії виду *Staphylococcus aureus*. А тому, споживачам слід порекомендувати обирати засоби інтимної гігієни, в т.ч. іноземних виробників, із герметичним упакуванням та суворо дотримуватись вимог виробника щодо їх зберігання та використання.

Перелік посилань

1. Інтимна гігієна – запорука здоров'я // Статті / NOTINO. Режим доступу: <https://www.notino.ua/statti/intymna-gigiena-zaporuka-zdorovyua/> (дата звернення: 05.09.2019).

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг

2. Державні санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості: Правила, Перелік Державної санітарно-епідеміологічної служби від 01.07.1999 № 27 // База даних «Законодавство України» / ВР України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0027588-99> (дата звернення: 05.09.2019).

3. МУК 4.2.801-99. Методы микробиологического контроля парфюмерно-косметической продукции. Режим доступу: <http://docs.cntd.ru/document/1200029647> (дата звернення: 03.09.2019).

4. Що таке золотистий стафілокок? // Захворювання / Health day. Режим доступу: <https://healthday.in.ua/zakhvoryuvannya/zolotystyi-stafilokok-prychynusymptomu-likuvannia> (дата звернення: 03.09.2019).

ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗМІШУВАЧІВ ДЛЯ ВАННОЇ КІМНАТИ

А. В. Немерич
магістр;

Н. П. Ляліна
професор кафедри товарознавства та
комерційної діяльності в будівництві, д.т.н., доцент
Київський національний університет будівництва і архітектури,
Україна, м. Київ

Звичайному споживачеві буває дуже складно обрати найкращу модель змішувача серед запропонованих на ринку варіантів сантехнічних приладів. Адже змішувачі для ванн відрізняються багатогранністю у формах і дизайнерських рішеннях, функціональними і конструктивними можливостями. Нерідкими є модельні лінійки, виконані в класичному й лаконічному стилі, жанрі ретро або модерн. Деякі сучасні змішувачі можуть мати технічно складну конструкцію, оригінальний корпус і вилив, додаткові функції, як наприклад, керування постійною температурою водного потоку, підсвічування або бронзове, кольорове або золоте покриття.

Сучасні змішувачі – це не просто необхідна річ в побуті, але і дизайнерська деталь інтер'єру. На сьогоднішній день більшість виробників віддають перевагу ексклюзивним формам, створених з простих ліній, в поєднанні з підвищеною зручністю, функціональністю, інноваційними матеріалами і високою якістю обробки матеріалів. Для того, щоб споживачеві зробити правильний вибір серед великої кількості представлених змішувачів, необхідно знати основні переваги і недоліки продукції відомих і маловідомих виробників. Рейтинг змішувачів і аксесуарів можна скласти з різних точок зору і за різними критеріями (надійність, ціна, термін гарантії, матеріал, різноманітність модельного ряду, дизайн, доступність на ринку, зручність

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Оригінал-макет **А. С. БРАЇЛКО**

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 51,15.
Тираж 300 пр. Зам. № 287.*

*Надруковано
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ),
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014;
(0532) 50-24-81
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*

9 781234 567897